

egyres magyar családokat, s hívja fel őket a magyar közművelődési munkában való tevékeny részvételre.

A társadalmi szakosztály szociális jellegű ténykedést a jelenlegi erdélyi helyzetben nem fejthet ki, miután ez már az összes ittélő népek együttes feladata.

A közgazdasági szakosztály munkaterületének kijelölése szintén a fenti helyzetből következett. A szakosztály megalakulásakor leszögezte, hogy nem a közgazdasági feladatok gyakorlati megvalósítását, hanem csupán a problémák felkutatását, és az ezekkel kapcsolatos javaslatok közvetítését, valamint az egyes gazdasági szükségletekből eredő kezdeményezéseket vállalja. Mindezt különböző bizottságai útján végzi, melyek a gazdasági ismeretek terjesztésével, közgazdasági nevelés kérdésével, üzemi kiállítások rendezésével, egy technikai múzeum felállításának tervével foglalkoznak. Megvitatják továbbá a szakoktatás, az árueelosztás, a nyersanyag- és energiaforrások kutatásának kérdéseit s foglalkoznak a munkajogi, valamint a hitel- és valutaügyi problémákkal. Így a közgazdasági szakosztály keretében működő bizottságok együttes munkája — elsősorban a közgazdasági nevelés hiányának pótlásával — Erdély közgazdasági fejlesztését szolgálja. A nevelés kérdésén túlmenően azonban csak tanácsadó szerepet tölthet be a Szakosztály, elméleti és propagatív eszközökkel működve együtt minden ittélő néppel Erdély gazdasági felvirágoztatásán.

Az új EMKE-nek tehát szakosztályaiban adva van a lehetősége arra — bár anyagi ereje nem áll arányban a reája váró feladatokkal — hogy demokratikus hagyományait új élettel frissítse fel s a legnagyobb erőfeszítések árán is betöltse azt a hivatást, amelyet ezelőtt hatvan évvel nagy alapítói kijelöltek.

VIDOVSKY ERZSÉBET

A KOLOZSVÁRI HIVATASOS KÉPZŐMŰVÉSEK KIALLÍTÁSA

A vármegyehez üvegtérmeiben szerényebb terjedelmű, de jól kiegyensúlyozott, ízléssel megrendezett kiállítás nyílt meg április 8-án. A belépőt kellemes színharmónia és tömegelosztás fogadja. Bár az anyag nem mondható nagyigényűnek, a helyes rendezés határozottan előnyös általános benyomást nyújt. Hiba inkább csak abban történt, hogy olyanok is szóhoz jutottak, akiknek elmaradása nem lett volna feltűnő, viszont néhány igazán jelentős kolozsvári művészt fájdalmasan kellett nélkülöznünk. E sajnálatos körülményt a kiállítás címe még inkább aláhúzza. Városunk hivatásos képzőművészeinek működéséről ugyanis a kevésbé járatos közönség így nem alkothat magának teljes képet. Ha viszont a kiállítás teljességre nem tart igényt, a címet is e szerint kellett volna megválasztania.

A festmények általános színvonala kétségtelenül kielégítő. Bár a régi irányzatok is képviselve vannak s nem éppen mindig szerencsésen, az új törekvéseknek nem egy szép példájában gyönyörködhetünk. Nagyvonalúságával tűnik ki NAGY ALBERT három képe. A Karyatidák színben és tömegben egyaránt kiegyensúlyozott kompozíciója monumentális érzékre vall. A szigorúan összefogott formák mögött kiérződik a mélyen átélt tartalom: az ember komoly munkára való elhivatottsága. A kissé fanyar, de telt színek emelik a kép kifejező erejét. Igen szép és friss alkotás a Tél. A változatos, lendületes előadásmód melegen áramló életet varázsol a fehér hótakaró alatt pihenő tájba. Sommásan összegez BALÁZS PÉTER is. Önarcképének kevésbé tetszetős voltát feledteti a színek biztos megválasztása és a tónusok puha egymásbafonódása. Ezek mögül annál erőteljesebben szökik szemünkbe a

művész kékkabátos, kesernyésen kemény alakja, tekintetének metsző tüze. A marosvásárhelyi vártemplomot ábrázoló képén a fény és árnyék élesen elkülönülő játéka hatásosan emeli ki a formák plasztikáját. ACS FERENC átfogóan fogalmazza meg mondanivalóját. Kár, hogy színkezelése nem elég egy-egy. Vöröseslila és zöld tónusai olykor bántóan ütköznek. Kolozsvári tájképén sikerült ezt elkerülnie.

A kifejezés mélyenszántó erejét kutatja KOVÁCS ZOLTÁN és ANDRÁS LÁSZLÓ. Az előbbi, sajnos, csak szénrajzokat állított ki. Különösen megkapó a Híd című lap. A pillérek nehéz teste között örvénylő víz sodra mintha a korlátok markába szorított erők sötét küzdelmét jelenítené meg. Vonal és tömeg harca: ez KOVÁCS szénrajzainak tárgya. Ez tölti meg belső feszültséggel a Pihenőt és az Önarcképet, ANDRÁS LÁSZLÓ fakóbb színei mögött is tulajdonképpen ugyanez a drámai alapgondolat lappang, de előadásmódjában néha felüti fejét némi modorosság. A többször kiállított, szénagyűjtőket megjelenítő képe a művész komponálókészségének beszédes bizonyítéka. Expresszív törekvések hatják át CORNEA EMIL festményeit. Nagyvonalú formalitásának meggyőző erejét édeskés színei csökkentik. Művei nem egyszer színezett metszeteknek hatnak. Igen sikerült Tanulmányfeje tanúságot tesz további fejlődésének irányáról. ABRUDAN PÉTER egyike a kiállítás legtehetségesebbjeinek. A művész már a múltban is feltűnt erőteljes komponáló készségével, jó színérzékelével. A Nagybányai táj tömegelosztásban, festői értékekben egyaránt kitűnő alkotás. A határozott formai felépítés csak fokozza a szépen összehangolt tónusok értékét. A kemény formák és puha színek ellentétét a művész biztos érzékeléssel használja ki. Csak sajnálnunk lehet, hogy ABRUDAN művészetét csupán egy festmény képviseli.

POP AURÉL szokványosabb képei közül a Tanulmányfej finom tónusátmenetei keltenek érdeklődést. HARSA TÓDOR a színek játékaival gyönyörködött. Tájképének gazdag zöld és sárga változatai századunk elejének magyar impresszionisztikus törekvéseit idézik emlékezetünkbe. Szinte elnagyolt biztonsággal varázsolják eléink SZOLNAY SÁNDOR ecsetvonásai az őszi és téli táj napsütésben remegő levegőjét, üde hangulatát. A Február tárgya voltaképpen lila és fehér foltok zenei egymásbacsendülése. TOLLAS JULIA frissen, lendületesen festett vízfestményei finomságban, technikában egyaránt kitűnnek. Kár, hogy nem láttunk tőle több új művet.

A kiállítás két szobrásza meglehetősen ingatag benyomást kelt. Nincs még kiforrott irányuk. Merev monumentalitás, túlzó torzulások keverednek naturalisztikus, festői elemekkel. Legjobbat akkor nyújtanak, mikor minden mesterkelt előfeltevéstől mentesen jelenítik meg a valóságot. PLEȘA KÁROLY Férfiarc képe (T. Vasile) és D. SZABÓ VERA Marikája mutatja e szerencsés megoldást.

Magyar és román művészek együttes szereplését csak a legnagyobb örömmel fogadhatjuk. Kétségtelen, hogy mindkét nemzet művészeire jótékonyan és fejlesztőleg fog hatni az együttműködés. Az itt merészebbnek, haladóbbnak mutatkozó magyar szellem és a románok finom színérzéke, komponáló készsége egymást fogja termékenyíteni. Reméljük, hogy e kiállítás erényei és fogyatékosai egyaránt gyümölcsöző tanulságként szolgálnak a jövő törekvései és tervei számára.

ENTZ GÉZA